

REPUBLIKA HRVATSKA
ŠIBENSKO-KNINSKA ŽUPANIJA

GRAD ŠIBENIK
Klasa: 402-01/14-01/413
Urbroj: 2182/01-05/1-15-5
Šibenik, 14. srpnja 2015.

LOKALNI PROGRAM ZA MLADE GRADA ŠIBENIKA ZA RAZDOBLJE 2015. – 2017. GODINE

SADRŽAJ

1. <u>Uvod</u>	<u>0</u>
2. <u>Proces izrade gradskog programa</u>	<u>1</u>
3. <u>Mjere i aktivnosti</u>	<u>1</u>
4. <u>Obrazovanje</u>	<u>2</u>
5. <u>Zapošljavanje i poduzetništvo</u>	<u>4</u>
6. <u>Socijalna zaštita i uključivanje</u>	<u>6</u>
7. <u>Zdravlje i zdravstvena zaštita</u>	<u>7</u>
8. <u>Aktivno sudjelovanje mladih u društvu</u>	<u>9</u>
9. <u>Kultura i mladi</u>	<u>12</u>
10. <u>Mladi u europskom i globalnom okruženju</u>	<u>13</u>
11. <u>Praćenje provedbe i ostvarenosti programa</u>	<u>15</u>
12. <u>Zaključak</u>	<u>16</u>

1. Uvod

Lokalni program za mlade na području Grada Šibenika temelji se na Nacionalnom programu za mlade 2014.-2017. i rezultatima ispitivanja potreba mladih na području Grada Šibenika¹.

Ovaj dokument sadrži pregled mjera i aktivnosti lokalne politike za mlade za razdoblje od 2015. do 2017. Prilikom izrade lokalne politike za mlade u sam proces, kroz fokus grupe i upitnike, uključeni su mladi koji su predlagali i ukazivali na potrebe mladih u Gradu Šibeniku.

Također, ostvaren je dijalog između mladih, Savjeta mladih Grada Šibenika i lokalne vlasti, ali i suradnja s organizacijama mladih i za mlade te institucijama koje se bave mladima.

Ovaj program predstavlja planiranu politiku prema mladima kojom se doprinosi ostvarenju ciljeva iz Nacionalnog programa u lokalnom kontekstu i u skladu s mogućnostima lokalne zajednice i institucija koje se bave mladima. S obzirom na razdoblje u kojemu program stupa na snagu njegova svrha nije ponuditi kvantitativan broj neostvarivih mjera već kvalitativno odgovoriti na realne potrebe uočene u zajednici i usmjeriti se na postupno i temeljito pristupanje potrebama mladih u gradu Šibeniku.

Program je izrađen u skladu s preporukama Nacionalnog programa za mlade ali i u skladu s mogućnostima i ovlastima lokalne samouprave.

Izradu programa financiralo je Ministarstvo socijalne politike i mladih u 2014/2015. godini kroz projekt „Lokalni programi za mlade Grada Šibenika“, prijavitelja Grada Šibenika te partnera na projektu Šibenske udruge mladih Š.U.M. i udruge mladih Mladi u EU.

---

¹ Izvještaj o provedenom ispitivanju potreba mladih prilog je Lokalnog programa za mlade grada Šibenika, a dostupan je na stranicama Grada Šibenika, Šibenske udruge mladih i Udruge mladih u EU

2. Proces izrade gradskog programa

Izrada gradskog programa za mlade ostvarila se početkom suradnje udruga mladih/za mlade i gradske vlasti kroz pripremne aktivnosti (konferencija BUM! i sajam udruga) te pripremu i provedbu projekta „Lokalni programi za mlade grada Šibenika“². U sklopu projekta isplanirana je i realizirana suradnja udruga mladih/za mlade, Grada Šibenika i Savjeta mladih. Uloga svakog od partnera, Grada i Savjeta biti će presudna za daljnju implementaciju i realizaciju programa.

Grad Šibenik prijavitelj je spomenutog projekta čija je svrha i cilj takvo donošenje programa koje će osigurati konsenzus svih dionika uključenih u temu kao i jednaku zastupljenost svih skupina mladih u utjecanju na njegovu izradu. Udruge Š.U.M. i Mladi u EU u sklopu projekta bili su odgovorni za provedbu informativnih aktivnosti prema javnosti, ispitivanje potreba mladih te doprinos nastajanju programa kroz osiguravanje volontera na provedbi projekta. Savjet mladih je u suradnji sa spomenutim udrugama raspisao lokalni program vodeći se smjernicama iz ispitivanja potreba te sažetcima s fokus grupa organiziranih u prostoru GK Juraj Šižgorić s mladima i predstavnicima/cama udruga mladih/za mlade te drugim dionicima važnima za mlade (CISOK, Ardura).

3. Mjere i aktivnosti

U ovom poglavlju predložene su mjere koje su definirane prema rezultatima provedenog ispitivanja potreba mladih i prijedlozima organizacija civilnog društva, skupina mladih i Grada Šibenika koji su sudjelovali u radu radnih skupina. Svaka mjera sadrži popis aktivnosti, ciljeve, nositelje i ishode koji bi se trebali realizirati. Predložene mjere ključni su element lokane politike za mlade za razdoblje od 2015. – 2017.

Ispitivanje potreba mladih grada Šibenika provedeno je 2014/2015 godine kroz provedbu fokus grupa za udruge mladih/za mlade te fokus grupa mladih kao i kroz provedbu anketnog upitnika za mlade. Ispitanici/ce (391) pripadnici/ce su različitih dobnih skupina mladih (15-18, 19 – 24, 25- 29).

---

² „Lokalni program za mlade Grada Šibenika“ financiran je sredstvima Ministarstva socijalne politike i mladih

4. Obrazovanje

U društvenom i osobnom razvoju mladih obrazovanje je veoma važan čimbenik. Uz obvezatno školovanje, te srednjoškolsko i visoko obrazovanje, u 'društvu znanja' sve više se navodi i važnost cjeloživotnog obrazovanja, kao i potreba integriranja formalnog i neformalnog obrazovanja i podučavanja. Jedan od ciljeva za povećanje konkurentnosti Hrvatske, a time i lokalnih sredina, je i povećanje obrazovne strukture radno sposobnog stanovništva, osuvremenjivanje sadržaja i metoda obrazovanja s ciljem povećanja kompetencija na tržištu rada, stjecanje novih znanja i vještina izvan formalnog sustava obrazovanja, te uvođenje sustava vanjskog vrednovanja obrazovnih postignuća.

Od kada je Hrvatska prihvatila i počela primjenjivati u svoj obrazovni sustav načela Lisabonskog procesa, obvezala se za sva tri područja obrazovanja (formalno, neformalno, informalno) stvarati jednake uvjete za učenje i obrazovanje svih bez obzira na spol, dob, podrijetlo, socioekonomski status i mjesto stanovanja.

Strateški dokumenti (Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije, Nacionalni program za mlade) predviđaju i potiču veće uključivanje mladih u raznolike procese neformalnog i informalnog učenja, usporedo s pohađanjem redovitih oblika formalnog odgoja i obrazovanja. Na ovakav način nastoji se unaprijediti postojeći sustav formalnog obrazovanja te pojačati sinergija javnog i neprofitnog sektora s posebnim naglaskom na neformalno obrazovanje i razvoj područja rada s mladima.

Dakle, cilj je prvenstveno mlade pripremiti za aktivno sudjelovanje u demokratskim procesima, razviti kritičku svijest i društvenu odgovornost, te educirati o načelima ljudskih prava, solidarnosti, nediskriminaciji, interkulturalizmu, zaštiti okoliša i drugim izazovima potrošačkog društva.

Osim produljenja obvezatnog školovanja, Hrvatska se suočava i s problemom socijalne isključenosti pojedinih društvenih skupina. Posljednjih godina kao posljedica ekonomske krize i nezaposlenosti, javlja se sve veći problem dugotrajne nezaposlenosti mladih, ali i ranog napuštanja školovanja čime mladi ne samo da produžuju boravak u roditeljskim domovima, već su suočeni i s problemom siromaštva.

Mladi koji su izašli iz sustava redovnog obrazovanja i oni koji žele steći nova znanja i vještine iz osobnih i profesionalnih razloga, trebaju biti u mogućnosti koristiti usluge različitih obrazovnih programa kao dio cjeloživotnog učenja. Nažalost, spomenuti obrazovni programi koje provode različita pučka otvorena učilišta često su nedostupni mnogim mladima upravo zbog nemogućnosti plaćanja i neimaštine.

Mjere:

1. Uspostava baze podataka o mogućnostima obrazovanja na području Grada Šibenika

Obrazloženje: Uvažavajući potrebu mladih za dodatnim obrazovanjem važno je omogućiti pregledan i sustavan način na koji mladi mogu prikupiti relevantne informacije o mogućnostima obrazovanja na području Grada Šibenika.

Aktivnost 1. Izraditi katalog institucija, ustanova i organizacija civilnog društva koje provode programe iz domene neformalnog obrazovanja, te distribucija po odgojno-obrazovnim institucijama

Cilj: Potaknuti mlade na aktivno informiranje o različitim programima neformalnog obrazovanja koje nude različite institucije, ustanove i organizacije civilnog društva

Ishodi:

Izrađen i objavljen katalog s dostupnim informacijama

Mladi informirani o mogućnostima uključivanja u programe neformalnog obrazovanja

Nostelji: Grad Šibenik, Savjet mladih, partnerske organizacije

2. Osigurati mladima mogućnost sudjelovanja u različitim oblicima neformalnog obrazovanja

Obrazloženje: Mladi pokazuju interes i potrebu za sudjelovanjem u raznovrsnim oblicima obrazovanja i usavršavanja, a veliki broj ispitanika/ca je sudjelovalo ili bi sudjelovao u nekakvom obliku neformalnog obrazovanja. Imajući u vidu važnost cjeloživotnog obrazovanja važno je omogućiti oblike poticanja rada različitih organizacija koje se bave neformalnim obrazovanjem.

Aktivnosti 1. Financiranje programa institucija, ustanova i udruga koje provode neformalno obrazovanje

Cilj: Omogućiti razvijanje i provedbu programa na području neformalnog obrazovanja te poticati mlade na uključivanje u različite oblike usavršavanja

Ishodi:

Porast broja i kvalitete programa unutar ustanova i udruga koje provode neformalno obrazovanje

Porast broja mladih uključenih u programe neformalnog obrazovanja

Nositelji: Grad Šibenik, Savjet mladih, partnerske organizacije

5. Zapošljavanje i poduzetništvo mladih

Današnja gospodarska situacija utječe na problem nezaposlenost u čemu posebno mjesto imaju mladi. Mladi su, zbog nepostojanja uvjeta, suočeni s produženim boravkom u roditeljskom domu i sve kasnijim osamostaljivanjem, nemogućnošću daljnjeg usavršavanja i stjecanja novih znanja i vještina, nemogućnosti putovanja, neadekvatnom zdravstvenom skrbi, niskim životnim standardom, rizikom siromaštva i socijalne isključenosti.

Ostvarivanje samostalnosti važna je stavka za mlade osobe, a ona ovisi o sredstvima s kojima mladi raspolazu, prije svega o materijalnim sredstvima do kojih mladi mogu doći uključivanjem na tržište rada (NPM).

Nezaposlenost mladih može dovesti i do njihova otuđenja od demokratskih i političkih zbivanja i aktivnog sudjelovanja u različitim sferama društvenog života. Jedan od razloga velike nezaposlenosti mladih je i nedostatak radnog iskustva.

Na području politike zapošljavanja državna i lokalna uprava u Hrvatskoj nastoji različitim aktivnim mjerama djelovati na smanjenje nezaposlenosti mladih.

Mjera:

1. Poticati samozapošljavanje i poduzetništvo mladih

Obrazloženje: Zbog promjenjivih uvjeta na tržištu rada mladi nisu sigurni je li ili nije teško naći posao u struci s tendencijom pozitivnog odgovora, a većina ispitanika/ca pokrenulo/a bi vlastitu tvrtku. U skladu s dobivenim informacijama važno je osigurati prijenos informacija i transparentnost ustanova koje se bave ovim područjem ali i omogućiti poticajno okruženje za mlade poduzetnike.

Aktivnost 1. Umrežiti institucije, ustanove i organizacije civilnog društva koje se bave programima zapošljavanja i poduzetništva mladih

Cilj: Osigurati razmjenu informacija među različitim dionicima koje se bave programima zapošljavanja i poduzetništva mladih

Ishodi:

Povezanost i umreženost različitih dionika koje se bave programima zapošljavanja i poduzetništva mladih

Nositelji: Grad Šibenik, Savjet mladih, organizacije civilnog društva

Aktivnost 2: Promocija programa i mogućnosti samozapošljavanja i poduzetništva mladih

Cilj: Omogućiti veću informiranost mladih o postojećim programima samozapošljavanja i poduzetništva

Ishodi:

Objavljene informacije u lokalnim medijima, na web stranicama ustanova, institucija i udruga koje se bave mogućnostima samozapošljavanja i poduzetništva mladih

Mladi informirani o različitim programima i mogućnostima samozapošljavanja i poduzetništva

Povećan broj mladih ljudi spremnih na razvoj i ostvarivanje vlastitih poslovnih ideja (napisani poslovni planovi)

Nositelji: Grad Šibenik, Savjet mladih, partnerske organizacije

Aktivnosti 3. Podupirati projekte udruga mladih i za mlade koje razvijaju programe samozapošljavanja i poduzetništva

Cilj: Osigurati prepoznatljivost udruga mladih i za mlade koje razvijaju programe samozapošljavanja i poduzetništva

Ishodi:

Veći broj udruga mladih koje se bave pitanjima samozapošljavanja i poduzetništva mladih

Izrađeni programi udruga mladih i za mlade na temu samozapošljavanja i poduzetništva

Financirani programi udruga mladih koje se bave pitanjima samozapošljavanja i poduzetništva mladih

Nositelji: Savjet mladih, Grad Šibenik i organizacije civilnog društva

Aktivnost 4. Osiguravanje besplatnog prostora za mlade poduzetnike prve dvije godine

Cilj: Omogućiti mladim poduzetnicima korištenje besplatnog prostora za razvijanje i provedbu svoje poslovne ideje

Ishodi:

Raspisan natječaj za besplatne prostore koje daju prednost mladim poduzetnicima

Povećan broj mladih koji se uključuju u programe samozapošljavanja

Evidencija broja korisnika besplatnog prostora za mlade poduzetnike

Nositelj: Grad Šibenik

6. Socijalna zaštita

Socijalna zaštita za mlade podrazumijeva sustav usmjerenih društvenih mehanizama i potpore u funkciji prevladavanja socijalnih rizika, uklanjanje socijalnih nejednakosti, ujednačavanje životnih izgleda, te poticanje društvene solidarnosti i integracije. Društvo koje na adekvatan način skrbi o mladima treba integrirati sve socijalne skupine mladih.

Uspješnost realizacije mjera socijalne politike prema mladima u velikoj mjeri utječe na budućnost i položaj mladih u društvu, ali i stupanj njihove uključenosti u zajednici.

Učinkovita socijalna zaštita mladih jedan je od najvažnijih indikatora skrbi i društva i države za njihovu dobrobit te je, u skladu s tim, važna komponenta njihova osjećaja sigurnosti u društvu kojemu pripadaju, osobito kad je riječ o mladima koji žive u siromaštvu, nezaposlenim mladima i onima koji pate od težih bolesti. (NPM, str.35)

Mjere:

1. Razvijati programe institucija, ustanova i organizacija civilnog društva koje provode programe socijalne zaštite

Obrazloženje: Potrebno je kontinuirano poticati i razvijati programe koji promoviraju teme kao što su društvena jednakost, solidarnost, tolerancija, integracija. Društvo pokazuje tendenciju da pruži priliku svakom pojedincu da ostvari svoja prava te je u skladu s tim jako važno i mlade usmjeravati na razumijevanje potreba i uvažavanje različitih skupina. Istodobno je važno raditi na razvijanju što kvalitetnijih modela potpore kroz davanje podrške organizacijama koje provode programe socijalne zaštite.

Aktivnost 1. Financirati organizacije civilnog društva koje provode programe socijalne zaštite

Cilj: Omogućiti mladima adekvatne programe socijalne zaštite bazirane na uklanjanje socijalnih nejednakosti, ujednačavanje životnih izgleda, te poticanje društvene solidarnosti i integracije

Ishodi:

U javnom natječaju za projektne/programske podrške udruga mladih/za mlade dodatno vrednovati udruge koje promiču i potiču socijalnu zaštitu i uključivanje mladih

Nositelji: Grad Šibenik

Aktivnost 2. Provoditi kampanje u medijima s ciljem promocije jednakosti, socijalne uključenosti, tolerancije

Cilj: Kreirati teme s ciljem promocije jednakosti, socijalne uključenosti i tolerancije te ih javno zagovarati
Ishodi:

Ostvariti suradnju s medijima

Provoditi kampanje s ciljem promocije jednakosti, socijalne uključenosti i tolerancije

Nositelj: Savjet mladih

7. Zdravlje i zdravstvena zaštita

Najčešće zdravstvene poteškoće s kojima se mladi danas suočavaju su poremećaji i bolesti povezani s određenim ponašanjima i životnim navikama, rizičnim ponašanjem, prekomjernim konzumiranjem alkohola, konzumiranjem duhana, konzumiranjem različitih droga, rizično seksualno ponašanje, neprimjerena kvaliteta prehrane i tjelesne aktivnosti, poremećaji u prehrani, te psihosocijalni problemi.

Specifični programi preventivne zdravstvene zaštite mladih su savjetovališta za mlade (najčešće pri Zavodu za javno zdravstvo) i zdravstveni odgoj u sklopu programa formalnog i neformalnog obrazovanja. Savjetovališta su organizirana kao poseban oblik rada u kojima roditelji i mladi mogu potražiti pomoć pri rješavanju problema vezanih za odrastanje i zdravlje mladih.

Društvene promjene, koje značajno utječu na zdravlje cjelokupnog stanovništva, utječu i na mijenjanje „zdravstvene slike“ populacije mladih (NPM,41) što ukazuje na važnost provedbe preventivnih zdravstveno-edukativnih programa koji će mlade poticati na odgovorno ponašanje za vlastito zdravlje i uključivati ih u upoznavanje zdravstvenih programa.

Mjere:

- 1. Osigurati rad savjetovališta za mlade koje bi pružalo informacije, provodilo adekvatne programa savjetovanja i prevencije u svezi reproduktivnog zdravlja, spolnih bolesti, seksualnosti, ovisnosti, pomoći u kriznim situacijama i rizičnim ponašanjima**

Obrazloženje: Pokazalo se potrebnim mladima osigurati različite zdravstveno- edukativne programe kroz koje će se moći informirati i/ili dobiti pomoć. Mladima je potrebno pristupiti na primjeren način te im omogućiti da se osjećaju sigurno u situacijama koje zahtjevaju dodatnu informiranost ili pomoć. Kroz rad savjetovališta kao i putem različitih oblika informiranja ostvaruju se važni koraci koji imaju za cilj osigurati zdravstvenu zaštitu mladih.

Aktivnost 1. Podupirati rad Savjetovališta za reproduktivno zdravlje pri Zavodu za javno zdravstvo

Cilj: Omogućiti mladima i njihovim roditeljima adekvatno informiranje, savjetovanje i podršku o važnim zdravstvenim pitanjima

Ishodi:

Pravovremena informiranost o pitanjima zdravlja, spolnih bolesti, seksualnosti, ovisnosti

Pravovremena intervencija u kriznim situacijama i rizičnim ponašanjima mladih

Osigurana prevencija na području zdravstvene zaštite mladih

Nositelji: Zavod za javno zdravstvo

Aktivnost 2. Osnovati neovisno savjetovalište za mlade u sklopu centra za mlade koje bi u postojećim mogućnostima i uvjetima pružalo usluge informiranja i savjetovanja za ovisnosti, probleme s konzumacijom alkohola, droga i duhana, spolno prenosivih bolesti, reproduktivno zdravlje, odgovorno ponašanje i mjere prevencije

Cilj: Omogućiti mladima informiranje, savjetovanje i podršku o važnim zdravstvenim pitanjima

Ishodi:

Veća spremnost mladih za informiranjem i savjetovanjem o zdravstvenim pitanjima i problemima

Osigurana prevencija na području zdravstvene zaštite mladih

Nositelj: Grad Šibenik, ZZJZ, organizacije civilnog društva

2. Inicirati kampanje u javnim medijima s ciljem promocije edukacijskih programa i unapređenja zdravlja i zdravih stilova života, te prevencije ovisnosti

Obrazloženje: Pokazalo se da je jako važno raditi na promociji i na programima unapređenja zdravlja i zdravih stilova života, a kao jedna od metoda rada koja je pristupačna mladim ljudima je i provedba različitih kampanja. Istodobno treba imati u vidu da je potrebno u organizaciju i provedbu samih aktivnosti uključiti mlade ljude koji najbolje poznaju načine na koje se ovakve teme mogu približiti mladima.

Aktivnost 1. Provođenje kampanja suzbijanja ovisnosti i kampanja o promicanju i unapređenju zdravlja i zdravih stilova života mladih

Cilj: Informirati i osvijestiti mlade ljude na važnost brige o vlastitom zdravlju i unaprjeđenje zdravih životnih stilova mladih

Ishodi:

Mladi informirani o važnost brige o vlastitom zdravlju i unaprjeđenje zdravih životnih stilova mladih

Održana minimalno jedna kampanja godišnje s ciljem promocije zdravstvene zaštite mladih

Nositelj: Savjet mladih, organizacije civilnog društva

8. Aktivno sudjelovanje mladih u društvu

Osnova ciljeva i mjera područja „Aktivno sudjelovanje mladih u društvu“ jest koncept aktivnog građanstva, odnosno aktivnog građanina (NPM, 52).

Pojam „Aktivni građanin“ ne bi trebao biti samo status (pravni status na temelju kojeg posjedujemo određena prava i zahtijevamo od državnih i društvenih institucija da nam osiguraju ostvarenje tih prava), nego i uloga (kontinuirano sudjelovanje u životu zajednice te u njenom osmišljavanju i kreiranju).

Kao jedan od ključnih problema u ovome području (iz NPM) uočen je manjak sustavnog ulaganja u infrastrukturu za rad i djelovanje mladih. Pasivnost mladih u društvenom i političkom pogledu u velikoj je mjeri rezultat nepoticajnog okruženja i nepostojanja materijalnih uvjeta za osmišljavanje i provedbu aktivnosti koje bi bile usmjerene na informiranje, obrazovanje, osvještavanje i organiziranje mladih.

Tendencijama koje pridonose pasivizaciji mladih treba se pokušati suprotstaviti razvijanjem poticajnog okruženja za rad i djelovanje mladih, ponajprije kroz udruge mladih, ali i kroz neformalne grupe i inicijative mladih.

Jednu od ključnih uloga pritom imaju klubovi i centri za mlade. Oni mogu biti inkubatori ideja i inicijativa jer tamo se, ako postoje materijalni uvjeti, mogu organizirati i provoditi različite aktivnosti: kulturne, medijske, sportske, socijalno-volonterske, društveno-političke i dr. Koncept klubova i centara za mlade – kao autonomnih prostora koje vode mladi za mlade valja gledati kao sjeme aktivnog građanstva. Takvi prostori su, općenito gledajući, prilika za samoorganiziranje mladih, izgradnju vlastitih punktova, mreža i struktura, a konkretnije, oni su garancija da će se, uz odgovarajuću potporu, koncipirati i prakticirati različiti programi i projekti mladih i za mlade, usmjereni na njihovo socijalno aktiviranje.

Važnost rješavanja ovog problema, prepoznatog na nacionalnoj razini, trebaju prepoznati županijske i gradske uprave jer upravo su oni ti koji, u svojim sredinama, stvarajući pravne okvire i poticajno okruženje koji omogućavaju razvoj mladih.

Važnu ulogu u aktivnom sudjelovanju imaju udruge mladih/za mlade koje kroz svoje aktivnosti i programe odgovaraju na potrebe mladih u zajednici. Takvim udrugama potrebno je osigurati materijalna i financijska sredstva, vrednovati njihov rad te ih poticati na daljnji rad na kvaliteti i kvantiteti aktivnosti usmjerenih mladima.

Mjere:

1. Definirati i provesti a) projektnu i b) programsku podršku organizacijama civilnog društva mladih/za mlade na području Grada Šibenika i pripadajućim općinama

Obrazloženje: Grad Šibenik kontinuirano podržava rad udruga mladih/za mlade kroz projektne podrške gdje su udrugama na raspolaganju sredstva alocirana na "tehničku kulturu i znanost – udruge građana". S obzirom na potrebu da se jasnije pozicionira rad udruga mladih/za mlade te da se pripadajuća sredstva alociraju prateći dodjelu sredstava na nacionalnoj i europskoj razini potrebno je omogućiti reorganizaciju alociranja sredstava za udruge mladih/za mlade.

Aktivnost 1. Ustroj projektne podrške udrugama mladih/za mlade

Cilj: Uspostaviti projektnu podršku udrugama mladih/za mlade u trajanju od maksimalno 12 mjeseci

Specifični cilj 1: Provesti javni natječaj za projektnu podršku udrugama mladih/za mlade jednom godišnje u okviru postojećeg javnog natječaja

Specifični cilj 2: Izraditi godišnji izvještaj o teritorijalnoj raspodjeli dodijeljenih podrški.

Ishodi:

Projektno podržati rad udruga mladih/za mlade

Osigurati transparentnost provedbe projekata udruga mladih/za mlade kroz izrade opisnih i financijskih izvještaja o pruženoj projektnoj podršci

Osigurati razradu minimalne i maksimalne projektne podrške udrugama mladih/za mlade

Osigurati praćenje i kvalitetu provedbe projekata

Podržati osnivanje i razvoj novih udruga mladih/za mlade

Nositelj: Grad Šibenik

Aktivnost 2. Ustroj programske podrške udrugama mladih/za mlade

Cilj: Uspostaviti programsku podršku udrugama mladih/za mlade u trajanju od minimalno 24 i maksimalno 36 mjeseci

Specifični cilj 1: Provesti javni natječaj za programsku podršku udrugama mladih/za mlade jednom godišnje

Specifični cilj 2: Izraditi godišnji izvještaj o teritorijalnoj raspodjeli dodijeljenih podrški.

Ishodi:

Programski podržati rad udruga mladih/za mlade

Osigurati transparentnost provedbe programa udruga mladih/za mlade kroz izrade opisnih i financijskih izvještaja o pruženoj programskoj podršci za svaku godinu provedbe programa

Osigurati razradu minimalne i maksimalne programske podrške udrugama mladih/za mlade

Osigurati praćenje i kvalitetu provedbe programa

Poticati programske aktivnosti udruga mladih/za mlade usklađenih s Nacionalnim programom za mlade

Podržati osnivanje i razvoj novih udruga mladih/za mlade

Nositelj: Grad Šibenik

2. Poticati i razvijati dijalog donositelja javnih politika na lokalnoj razini i udruga mladih/za mlade i mladih

Obrazloženje: Često su mladi izvan kanala otvorene i obostrane komunikacije s donositeljima javnih politika na lokalnoj razini iz više razloga. Jedan od razloga je i doživljavanje donositelja javnih politika na lokalnoj razini kao izoliranih od realnih potreba i problema mladih. S obzirom na potrebu da se mlade aktivnije uključi u procese donošenja odgovornih odluka važno je poticati otvoren dijalog te sve oblike susreta, upoznavanja i razmjene iskustava među donositeljima javnih politika na lokalnoj razini, udruga mladih/za mlade i mladih.

Aktivnost 1: Umrežavanje lokalnih politika, udruga mladih/za mlade i mladih na području Grada Šibenika i pripadajućih općina

Cilj: Aktivno surađivati i umrežiti donositelje javnih politika, udruge mladih/za mlade i mladih na lokalnoj razini kroz organizaciju edukativnih aktivnosti

Specifični cilj 1: Organizirati na godišnjoj razini aktivnosti usmjerene umrežavanju, razmjeni iskustava i dijalogu donositelja javnih politika na lokalnoj razini, udruga mladih/za mlade i mladih.

Ishodi:

Organizirati minimalno 2 puta godišnje edukativne aktivnosti (okrugli stol, trening, formalna i neformalna druženja) donositelja javnih politika na lokalnoj razini i udruga mladih/za mlade i mladih s ciljem poticanja otvorene i jasne suradnje i razmjene iskustava.

Nositelj: Savjet mladih

Aktivnost 2: Razvijati rad volonterskih organizacija i pozitivnu afirmaciju volonterskih aktivnosti na području Grada Šibenika

Cilj: Poticati mlade na volonterske aktivnosti u sklopu postojećih kapaciteta OCD-a kao i na razvoj novih volonterskih aktivnosti mladih

Specifični cilj 1: Omogućiti afirmaciju mladih volontera kroz dodjelu volonterske nagrade

Ishodi: Izrađen natječaj za mlade volontere, Proveden odabir iznimnih doprinosa mladih kroz volonterske aktivnosti

Izrađeni kriteriji za odabir

Dodijeljena volonterska nagrada

Nositelj: Savjet mladih

Specifični cilj 2: Razviti nove oblike volonterskog doprinosa mladih u lokalnoj zajednici

Ishodi:

Provedeno javno savjetovanje o volonterskim potrebama na području grada Šibenika

Izrađeni prioriteti za pružanje usluga volontera za područje grada Šibenika

Razvijena suradnja grada Šibenika i volonterskog centra u Šibeniku

Poticanje rada volonterskog centra

Nositelj: Grad Šibenik

9. Kultura i mladi

Kultura značajno doprinosi formiranju identiteta i osjećaju pripadnosti pojedinaca u zajednici...Kultura tako može igrati važnu ulogu i u formiranju stavova i vrijednosti mladih osoba, i može imati bitne pozitivne učinke na socijalizaciju, osobnu formaciju i društvenu afirmaciju mladih. Pritom kultura nije samo važan aspekt provođenja slobodnog vremena mladih, odnosno mladi ne samo da mogu biti korisnici kulturnih događanja i konzumenti kulturnih proizvoda, već često mladi djeluju (pro)aktivno, kroz različite oblike samoorganiziranja u području umjetnosti i kulture. Koristeći dostupne resurse, mladi djeluju kao samostalni akteri u proizvodnji kulturnih sadržaja od interesa za opće i javno dobro, a koji su dostupni drugim mladima i otvoreni za javnost. (NPM,64)

Često se događa da su kulturne i umjetničke aktivnosti mladih na margini društvenog interesa, a javne institucije u kulturi ne samo da ne pružaju dovoljno zanimljivih sadržaja za mlade već im i ne dopuštaju korištenje resursa za realizaciju svojih projekata.

Mjere:

1. Poticati afirmaciju kulturno umjetničkog rada mladih kroz organizaciju vidljivih i lako dostupnih manifestacija orijentiranih na prezentaciju kulturno – umjetničkog rada mladih

Obrazloženje: Potrebno je poticati aktivno uključivanje mladih u kulturni život grada i to kroz afirmaciju različitih vidova kulture i izražavanja mladih. Ispitivanjem potreba mladih pokazalo se da se mladi na području grada Šibenika uglavnom slažu s tvrdnjom da imaju utjecaj na kulturu grada, no gotovo pola od svih ispitanika/ca (N=500) odgovara kako nikada ne odlazi u muzeje i kazalište niti se bavi umjetnošću.

Aktivnost 1: Poticati organizaciju kulturnih manifestacija usmjerenih na kulturnu afirmaciju umjetnika/ca s područja grada te ostalih mladih spremnih na javno kulturno izražavanje

Cilj: Poticati kroz javne natječaje organizacije civilnog društva mladih/za mlade orijentirane na kulturu, samostalne mlade s područja grada te druge kulturne institucije na kreiranje kulturnih sadržaja usmjerenih mladima i izražavanju mladih u kulturi.

Ishodi:

Umrežiti kulturne institucije/ustanove i udruge mladih/za mlade

Organizirati nagradni javni natječaj za dodjelu priznanja neafirmiranim mladim umjetnicima/cama

Organizirati javnost i dostupnost kulturnih sadržaja mladima kroz poticanje organizacije besplatnih kulturnih događanja za mlade

Osigurati jednako poticanje različitih oblika kulturnog stvaralaštva mladih i događanja usmjerenih mladima

Nositelji: Grad Šibenik, Savjet mladih i partnerske organizacije

10. Mladi u europskom i globalnom okruženju

Europska unija, Vijeće Europe i UN potiču i zagovaraju sudjelovanje mladih u procesima donošenja odluka, iz čega proizlazi potreba poboljšanog informiranja mladih o mogućnostima uključivanja u ove procese, ali i njihovu općenitu informiranost o, ponekad, nejasnim i apstraktnim procesima okruženja u kojemu se nalaze (NP, 74). Nacionalni program prepoznaje važnost informiranijeg pristupa institucijama EU kao i globalnim procesima. Prvenstveno, malen je broj mladih koji sudjeluju u mogućnostima dodatnog usavršavanja i obrazovanja u inozemstvu, kao i mladih koji sudjeluju u radu institucija EU.

Ispitivanjem potreba mladih u gradu pokazalo se kako su mladi nedovoljno informirani o načinima, zahtjevima i preduvjetima za sudjelovanje u svim oblicima mobilnosti mladih, donošenju odluka na europskoj razini i razumijevanju globalnih društvenih procesa.

Mjere:

1. Razvijanje sustava za informiranje mladih o mogućnostima participacije na europskoj razini/mobilnostima mladih i uključenosti u globalne procese

Obrazloženje: Pokazala se potreba za sustavnim informiranjem i poticanjem mladih da sudjeluju u programima EU koji se odnose na donošenje odluka mladih, mobilnosti mladih i razumijevanju institucija koje djeluju na europskoj i globalnoj razini. S obzirom na to da Grad Šibenik ima jake kapacitete za povećanje informiranosti mladih (Europedirect centar, udruge mladih) važno je aktivno raditi na povećanju informiranosti mladih.

Aktivnost 1: Poticati suradnju lokalnog EDIC centra, HZZ-a, CISOK-a i udruga mladih/za mlade na razvijanju sustava informiranja mladih

Cilj: Poticati razvoj partnerskih odnosa nositelja i kapaciteta da u partnerstvu osmisle sustav informiranja mladih o mogućnostima participacije na europskoj i globalnoj razini u donošenju odluka i mobilnostima mladih.

Ishodi:

Uspostaviti bazu podataka dostupnu mladima koja uključuje sve potrebne informacije o europskim i globalnim inicijativama za uključivanje mladih

Stvoriti prepoznatljivu kulturu participacije mladih kroz poticanje na sudjelovanje u natječajima i sadržajima primjerenima mladima

Na jasan i reprezentativan način predstaviti mogućnosti mobilnosti mladih te poticati uključivanje mladih u mobilnosti

Osigurati okupljanje informacija na jednom mjestu

Nositelji: Savjet mladih, partnerske organizacije

11. Praćenje provedbe i ostvarenosti lokalnog programa

Mjera:

- 1. Izraditi izvješće o ostvarenosti lokalnog programa za mlade grada Šibenika svake godine provedbe**

Aktivnost 1: Izraditi izvješće kojim se prati ostvarenost lokalnog programa za mlade grada Šibenika za svaku godinu provedbe s obzirom na ostvarenost aktivnosti iz programa i dionike koji su sudjelovali u ostvarivanju programa

Cilj: Prikazati utjecaj lokalnog programa i dovesti u kontekst ishode programa i aktivnosti provedene u godini provedbe programa

Ishodi:

Izrađen izvještaj o ostvarenosti programa s obzirom na nositelje aktivnosti, broj aktivnosti, realizaciju plana provedbe i broj korisnika/ca obuhvaćenih programom

Nositelji: Savjet mladih Grada Šibenika, Grad Šibenik

- 2. Izraditi vremenik i plan provedbe lokalnog programa za mlade svake godine**

Aktivnost 1: Izraditi vremenik i plan provedbe s obzirom na nositelje, aktivnosti i očekivane ishode programa

Cilj: Prikazati usmjerenost na provedbu programa te sistematično pristupiti realizaciji programa

Ishodi:

Izrađen vremenik provedbe i plan provedbe lokalnog programa za mlade

Nositelji: Savjet mladih Grada Šibenika, Grad Šibenik, partnerske organizacije

12. Zaključak

Svrha programa za mlade Grada Šibenika je evidentirati i pravovremeno i u najboljoj namjeri odgovoriti na prepoznate potrebe mladih u lokalnoj zajednici vodeći se principima:

- a) Dostupnosti resursa
- b) Materijalnim i financijskim mogućnostima
- c) Ljudskim resursima
- d) Uvažavanjem načela transparentnosti
- e) Prihvatanjem važnosti uključivanja mladih u procese i donošenje odluka od važnosti za mlade

S obzirom na to **cilj** je programa stvoriti poticajno okruženje za period od 2015. – 2017. za razvoj svih potencijala mladih te pravovremeno odgovaranje na potrebe mladih koje proizlaze iz konkretnog ispitivanja takvih potreba. Nositelji aktivnosti u programu su prepoznati dionici koji imaju kapacitete i mogućnosti da, u suradnji s mladima, sudjeluju u kreiranju lokalnog okruženja koje promiče interese i zagovara potencijale mladih uz uvažavanje svih različitosti te društvene grupe.

Savjet mladih grada Šibenika prepoznat je kao tijelo koje može provoditi aktivnosti kojima se doprinosi jasnijoj, prohodnijoj i pravovremenoj komunikaciji potreba i problema s kojima se susreću mladi iz lokalne zajednice, dok se **Grad Šibenik** prepoznaje kao nositelj aktivnosti usmjerenih daljnjem razvoju organizacija civilnog društva i pojedinaca kroz osiguravanje resursa i okruženja koje razumije potrebe mladih. **Organizacije mladih/za mlade** važan su faktor u stvaranju onog okruženja za mlade koje razvija putem različitih aktivnosti različite ideje, potencijale i inicijative mladih te time doprinosi stvaranju kreativnih, kulturnih i poduzetničkih inicijativa mladih. Osim toga, ostale **ustanove/tijela/institucije** doprinose razvoju okvira unutar kojega se mladima omogućava nesmetana informiranost i komunikacija s ostalim dionicima na razini lokalne zajednice.

Rezultati programa ostavreni u navedenom razdoblju ogledaju se kroz ostvarenost ishoda mjera i aktivnosti te stvaranje okruženja u kojemu je moguć daljnji i ubrzani napredak mladih i njihovo trajnije zadovoljstvo i uključenost u lokalnu zajednicu.

Program izradili/e:

1. Zvonimira Bralić – Savjet mladih/Š.U.M.
2. Maja Šintić – Š.U.M.
3. Savjet mladih grada Šibenika

Izvori:

MSPM, Nacionalni program za mlade za razdoblje od 2014.-2017. godine

Ispitivanje potreba mladih u gradu Šibeniku, 2015. – dostupno na www.sibenskaudrugamladih.hr